

Sygn. akt I ACa 1777/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Tadeusz Nowakowski

Sędziowie: SSA Beata Wolfke-Kobzar (spr.)

SSO del. Grzegorz Karaś

Protokolant: Marta Perucka

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2015 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **M. O.**

przeciwko **(...) Przedsiębiorstwu Budownictwa (...) S.A. w upadłości układowej we W. i (...) S.A. we W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) S.A. we W.

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt X GC 372/14

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej (...) S.A. we W. na rzecz powoda 5.400 zł kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód M. O. domagał się o pozwanych (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) S.A. (pozwany 1) oraz od (...) S.A. we W. (pozwany 2) solidarnej zapłaty 300.100.60 zł z odsetkami tytułem reszty wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane w obiekcie pozwanego 2 jako inwestora na podstawie umowy łączącej powoda z pozwanym 1. Sprzeciw od wydanego w sprawie upominawczego nakazu zapłaty wniósł jedynie pozwany inwestor, wobec czego nakaz uprawomocnił się w stosunku do pozwanego (...), będącego wówczas w upadłości układowej. Pozwany 2 zarzucił, że nie odpowiada za zapłatę wynagrodzenia dochodzonego w niniejszej sprawie, ponieważ dotyczy ono robót objętych aneksem do umowy podwykonawczej, którego przed wykonaniem prac nie przedstawiono mu do akceptacji. Pozwany 2 zarzucił także nadużycie przez powoda jego prawa podmiotowego, co miałyby polegać na żądaniu zapłaty od inwestora, który bazując na nieprawdziwych oświadczeniach o rozliczeniu się wykonawcy z podwykonawcą zapłacił wynagrodzenie wykonawcy. W konsekwencji – jak stwierdził pozwany 2 – nieuczciwym działaniem powoda został narażony na podwójną płatność.

Sąd Okręgowy ustalił:

Inwestorem budowy (...) S.A.

był pozwany 2, który zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę o pełnienie funkcji inżyniera kontraktu

oraz nadzór inwestorski nad realizacją tego przedsięwzięcia, dofinansowanego ze środków unijnych.

Inżynier kontraktu nadzorował roboty oraz rozliczenie generalnego wykonawcy z inwestorem, min. po wykończeniu danego kwartału na wniosek generalnego wykonawcy wystawiał przejściowe świadectwa płatności, do których załączał dokumenty obrazujące zakres rzeczowy i wartość wykonanych prac oraz oświadczenia o braku zaległości wobec podwykonawców. Oświadczenia te były weryfikowane przez inżyniera kontraktu. Na podstawie tych dokumentów generalny wykonawca (pozwany 1) wystawił fakturę. Przeprowadzony w maju 2013 r. przez firmę zewnętrzną audyt nie wykazał żadnych nieprawidłowości w wydatkowaniu połowy środków z dofinansowania projektu.

Wystawione przez pozwanego 1 dokumenty rozliczeniowe były po zatwierdzeniu przez inżyniera kontraktu przekazywane pozwanemu 2, który kierował do Urzędu Marszałkowskiego wnioski o płatność.

Inżynier kontraktu odpowiadał za rozliczenie generalnego wykonawcy z inwestorem. Zatrudniał inspektorów nadzoru, którym zlecał czynności kontrolne, nadto weryfikował oświadczenia podwykonawców, porównując zapisy umowne ze stanem faktycznym.

Pozwany 1 wykonywał wszystkie roboty budowlane w obiekcie na podstawie umowy z 16.02.2012 r., łączącej go z pozwanym inwestorem. Przedstawił inwestorowi 5 wniosków o płatności i sporządzono 5 przejściowych świadectw płatności. Do 30.06.2013 r. wykonawca (pozwany 1) otrzymał 95 % ceny kontraktowej, pozostałe 5 % uległo już po ogłoszeniu jego upadłości potrąceniu z wierzytelnością inwestora o karę umowną. W końcu czerwca 2013 r. zaawansowanie prac w poszczególnych branżach wynosiło 95 – 98 %.

Powód jako podwykonawca pozwanego 1 w zakresie instalacji sanitarnych został zgłoszony inwestorowi w październiku 2012 r., co w październiku 2012 r. inżynier kontraktu zaakceptował na piśmie.

Następnie pozwany 1 i powód zawarli umowę o zaprojektowanie i wykonanie kompletnych wewnętrznych instalacji sanitarnych, w której szczegółowo określili zakres prac oraz wynagrodzenie w wysokości 2.060.000 zł netto + VAT, płatne na podstawie faktur częściowych, wystawionych nie częściej niż raz w miesiącu wg procentowego zawansowania na koniec miesiąca. Podstawą fakturowania był protokół odbioru sporządzony z udziałem inspektora nadzoru i kierownika budowy, wraz deklaracjami zgodności i certyfikatami na wbudowane materiały.

Płatność wynagrodzenia miała nastąpić w ciągu 30 dni od otrzymania przez inwestora prawidłowo wystawionej i udokumentowanej faktury.

Wedle uzgodnień pozwanego 1 z powodem stosownie do art. 647¹ kc pozwany 1 nie mógł bez zgody pozwanego 2 zlecić wykonania robót innej osobie. Dla odpowiedzialności z art. 647¹ § 5 kc konieczny był wniosek o zgodę złożony inwestorowi na 14 dnia przed planowanym zawarciem umowy podwykonawczej.

W umowie określono szczegółowe zasady i tryb rozliczeń. Wymagane było min. oświadczenie o zapłacie przez pozwanego 1 za poprzednią fakturę, składane według wzoru opracowanego przez inwestora.

Przy zawieraniu umowy podwykonawczej pełnomocnikiem powoda był jego ojciec – S. O., zaś budowę prowadził osobiście powód, który co do zasady fakturował roboty raz w miesiącu. Umowa podwykonawcza była aneksowana, wprowadzono roboty dodatkowe w branży sanitarnej i wynagrodzenie powoda podwyższono o 42.000 zł netto. Aneks pozwany 1 przesłał pozwanemu 2 przy piśmie z 22.10.2013 r.

W toku realizacji robót przez powoda przestrzegano umówionego trybu dokumentowania i fakturowania prac, zaś inżynier kontraktu weryfikował złożone przez podwykonawcę oświadczenia dotyczące płatności.

Powód wykonał wszystkie prace objęte umową i aneksem. Kierownik budowy zaakceptował protokół dotyczący prac o wartości ryczałtowej 2.060.000 zł przy czym w okresie 25.03.2013 r. – 30.04.2013 r. powód zrealizował prace o wartości 266.288,17 zł brutto.

W dniu 15.07.2013 r. powód wystawił pozwanemu 1 fakturę VAT na tę kwotę (327.534,45 zł brutto) z terminem zapłaty na 14.08.2013 r. i 16.07.2013 r. doręczył ją pozwanemu 1.

W dniu 9.07.2013 r. pozwany 1 złożył pozwanemu 2 wniosek o płatność nr 5, załączając raport robót wykonawczych, ich rozliczenie oraz oświadczenie o braku zaległości płatniczych wobec powykonawców, w tym oświadczenie powoda z 30.06.2013 r. gdzie powód wskazał, że na dzień sporządzenia oświadczenia pozwany jest z nim rozliczony z wystawionych faktur.

W dniu 17.07.2013 r. pozwany 1 wystawił pozwanemu 2 fakturę VAT na 3.669.304,31 zł wynagrodzenia za realizację budynku (...)

Pozwolenie na użytkowanie obiektu udzielono 11.09.2013 r.

Pismem z 18.10.2013 r. powód wezwał pozwanego 2 do zapłaty 301.331,70zł, w odpowiedzi pozwany 2 zażądał szeregu dokumentów, które otrzymał, po czym główna księgowa pozwanego 1 potwierdziła saldo wobec powoda na 300.100,60 zł. Protokół odbioru obiektu sporządzono 31.10.2013 r. przy udziale inwestora, inżyniera kontraktu i pozwanego 1. Mimo wezwania pozwany 1 nie uznał roszczenia powoda co do kwoty 464.311,01 zł.

W grudniu 2013 r. powód złożył pozwanemu 1 oświadczenie, że łączna wartość należności powoda 2 umowy i aneksu wynosi 671.147.082 zł brutto, w tym 300.100,60 zł z faktury z 15.07.2013 r. 164.210,41 zł z faktury z 14.11.2013 r. oraz 206.836,81 zł zatrzymanej kaucji. Suma 671.147,82 zł miała zaspokoić roszczenie powoda wobec inwestora jako solidarnie odpowiedzialnego z wykonawcą za zapłatę wynagrodzenia. W styczniu 2014 r. powód złożył pozwanemu 1 oświadczenie, że zapłata 51.690,75 zł wyczerpuje jego wymagalne roszczenie.

Prokuratura Rejonowa W. prowadzi śledztwo w sprawie usiłowania doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pozwanego 2 przez pozwanego 1. Przy takich ustaleniach Sąd Okręgowy uznał powództwo za uzasadnione. Sąd Okręgowy wskazał, że powód jako podwykonawca pozwanego 1 został prawidłowo zgłoszony i zaakceptowany przez pozwanego 2 jako inwestora, posługującego się inżynierem kontraktu.

Dalej Sąd stwierdził, że dochodzona kwota jest częścią wynagrodzenia podstawowego za roboty wykonane w dacie 25.03.2013 r. – 30.04.2013 r., i mieści się w umówionym pierwotnie ryczałcie. Za jej zapłatę pozwany 2 odpowiada zatem solidarnie z pozwanym 2 na zasadzie art. 647¹ § 5 kc, zwłaszcza że zarówno powód jak i pozwany 1 dopełnili formalności koniecznych dla rozliczenia się inwestora z podwykonawcą. Nie potwierdził się, zdaniem Sądu I instancji, zarzut nadużycia przez powoda jego prawa podmiotowego, co wedle pozwanego 2 miałyby z mocy art. 5 kc zwolnić go z obowiązku spełnienia świadczenia. Tu Sąd podniósł min., że złożone przez powoda 30.06.2013 r. oświadczenie odpowiadało rzeczywistemu stanowi jego rozliczeń z generalnym wykonawcą (pozwany 1) a nadto, że to rolą inwestora, działającego przez inżyniera kontraktu, była weryfikacja zgodności dokumentów ze stanem faktycznym oraz umową.

Wyrokiem z 21.10.2014 r. Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego 2 na rzecz powoda 300.100,40 zł z ustawowymi odsetkami od 21.11.2013 r. oraz 10.969 zł kosztów procesu, zaznaczając solidarną odpowiedzialność obu pozwanych wobec powoda co do tych świadczeń (punkty I i II). Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego

2 na rzecz powoda także dalsze koszty procesu w kwocie 11.254 zł (punkt III).

Pozwany 2 zaskarżył wyrok w całości, wnosząc o jego zmianę przez oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, w obu przypadkach przy zasądzeniu od powoda kosztów procesu.

W apelacji pozwany 2 zarzucił:

I. Naruszenie prawa materialnego, a to:

1. art. 6471 k.c. w zw. 5 k.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię i uznanie, że (...) S.A. jako Inwestor jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia powoda, mimo że sposób postępowania powoda, który współuczestniczył w procedurze wprowadzania Inwestora w błąd co do stanu rozliczeń między powodem a Generalnym Wykonawcą poprzez opóźnianie odbioru i fakturowania wykonanych robót w relacji powód - Generalny Wykonawca, przy równoczesnym składaniu przez powoda oświadczeń o niezaleganiu Generalnego Wykonawcy z płatnościami, co stanowiło podstawę dla wypłacania wynagrodzenia przez Inwestora Generalnemu Wykonawcy, był sprzeczny z zasadami współżycia społecznego i powód nie mógł czynić użytku ze swojego prawa.

II. Naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a to:

1. art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie oceny zeznań świadków, przesłuchania stron oraz innych dowodów w sprawie bez wszechstronnego ich rozważenia, w szczególności w zakresie:

- postanowień umowy łączącej (...) S.A. z (...) S.A. w zakresie obowiązków dotyczących rozliczeń stron tej umowy, mających na celu uniknięcie podwójnego uiszczenia wynagrodzenia, w tym w szczególności znaczenia oświadczeń składanych przez Generalnego Wykonawcę oraz podwykonawców (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) S.A. i skutków niezłożenia takiego oświadczenia,
- zeznań świadków oraz przesłuchania stron umowy w zakresie sposobu realizacji umowy łączącej (...) S.A. z (...) S.A. w zakresie obowiązków dotyczących rozliczeń stron tej umowy, mających na celu uniknięcie podwójnego uiszczenia wynagrodzenia,
- dokumentów załączonych do sprzeciwu w zakresie sposobu i terminów fakturowania robót zrealizowanych przez powoda oraz treści oświadczeń: składanych przez powoda w celu przedłożenia ich przez (...) S.A. inwestorowi (...) S.A. i składanych przez Generalnego Wykonawcę wraz z wnioskiem o świadectwo płatności.

2. art. 217 § 2 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie wniosków dowodowych pozwanej ad. 2, w tym wniosku o przesłuchanie w charakterze świadka R. P. (1) (Kierownika Budowy ze strony (...) S.A.), czego skutkiem było nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy w szczególności nie wyjaśnienie okoliczności faktycznych w zakresie sposobu postępowania powoda przy fakturowaniu realizowanych robót oraz składaniu oświadczeń, które miały na celu zabezpieczenie (...) S.A. przed dwukrotną zapłatą wynagrodzenia za roboty realizowane przez podwykonawców, co było niezbędne dla prawidłowej oceny zgłoszonego zarzutu nadużycia prawa podmiotowego.

3. art. 138 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze w zw. z art. 73 k.p.c. poprzez niewezwanie nadzorca sądowego pozwanej

ad. 1 (...) S.A. do wzięcia udziału w sprawie i nieodręczenie zarządcy nakazu zapłaty, który w efekcie uprawomocnił się w stosunku do pozwanej ad. 1

4. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez wadliwe sporządzenie uzasadnienia wyroku polegające na:

- pominięciu przez Sąd Okręgowy wyjaśnienia, z jakich przyczyn Sąd uznał za niezasadne twierdzenia pozwanej (...) S.A. o składaniu przez powoda oświadczeń wprowadzających Inwestora w błąd;
- pominięciu w stanie faktycznym ustaleń co do terminów, w jakich powód wystawiał swoje faktury z tytułu realizacji robót budowlanych w trakcie realizacji umowy z (...) Przedsiębiorstwem Budownictwa (...) S.A. i długości okresów rozliczeniowych w trakcie realizacji tej umowy przez jej strony;
- pominięciu w stanie faktycznym ustaleń co do faktury VAT nr (...), która na dzień 30 czerwca 2013 r. została już przez powoda wystawiona, a nie została jeszcze zapłacona przez Generalnego Wykonawcę;
- pominięciu w stanie faktycznym ustaleń co do terminu realizacji i terminu odbioru robót objętych fakturą nr (...) oraz pominięciu w dalszej części uzasadnienia wyjaśnienia przez Sąd, z jakiego względu odbiór robót nastąpił 2,5 miesiąca po ich wykonaniu;
- pominięciu w stanie faktycznym ustaleń, co do warunków wypłaty wynagrodzenia na rzecz Generalnego Wykonawcy - (...) S.A. przewidzianych w umowie pomiędzy (...) a (...); w zamian bardzo szeroko Sąd opisuje rozliczenia pomiędzy Generalnym Wykonawcą a jego podwykonawcą, czyli powodem;
- pominięciu przez Sąd Okręgowy wyjaśnienia, dlaczego Sąd oddalił pozostałe - poza wnioskiem o przesłuchanie świadka R. P. - wnioski dowodowe składane przez pozwaną ad. 2.

III. Błąd w ustaleniach faktycznych, a to:

1. Błędne ustalenie, iż w sprzeciwie pozwana (...) zarzuciła nadużycie prawa podmiotowego „tj. wprowadzenie pozwanej ad. 2

w błąd, co do uiszczonych przez pozwaną ad. 1 poszczególnych należności", podczas gdy pozwana ad. 2 zarzuciła w istocie, iż powód wprowadzał pozwaną ad. 2 jako Inwestora w błąd poprzez składanie nieprawdziwych oświadczeń o niezaleganiu przez Generalnego Wykonawcę z płatnościami na rzecz powoda, a nieprawdziwość tych oświadczeń polegać miała na stworzeniu mechanizmu opóźniania przez powoda i Generalnego Wykonawcę dokonywania odbiorów i fakturowania robót realizowanych przez powoda jako podwykonawcę, co pozwalało na składanie oświadczeń o braku niezapłaconych faktur.

2. Błędne ustalenie, że świadectwa płatności, odbiory dokonywane przez H. M. były dokonywane przy realizacji umowy pomiędzy powodem

a (...) Przedsiębiorstwem Budownictwa (...) S.A., podczas gdy chodziło o realizację kontraktu pomiędzy (...) Przedsiębiorstwem Budownictwa (...) S.A. a (...) S.A.;

3. Błędne ustalenie, że H. M. jako inspektor nadzoru branży sanitarnej sprawdzała protokoły odbioru sporządzane przez kierownika robót, podczas gdy H. M. sprawdzała jedynie protokoły wykonanych robót, a w późniejszych odbiorach pomiędzy Generalnym Wykonawcą a powodem już nie uczestniczyła, co wynika wprost z treści zeznać H. M. jako świadka;

4. Błędne ustalenie, iż Inżynier kontraktu „załączał oświadczenia o braku zaległości wobec podwykonawców" podczas gdy oświadczenia te były „załączane" do dokumentacji przez Generalnego Wykonawcę, który przekazywał je Inżynierowi Kontraktu;

5. Błędne ustalenie, iż zasady rozliczeń pomiędzy Inwestorem a Generalnym Wykonawcą zostały ustalone w umowie pomiędzy Inżynierem Kontraktu

a (...) S.A., podczas gdy kwestie te regulował kontrakt pomiędzy (...) Przedsiębiorstwem Budownictwa (...) S.A. a (...) S.A.;

6. Błędne ustalenie, iż do dnia 30 czerwca 2013 r. Generalny Wykonawca otrzymał od Inwestora 95 % ceny kontraktowej, podczas gdy Generalny Wykonawca otrzymał 95 % ceny kontraktowej dopiero po zapłaceniu faktury wystawionej w dniu 17 lipca 2013 r.;

7. Błędne ustalenie, iż powód nie dochodził pozwem wynagrodzenia objętego Aneks nr (...) do umowy nr (...), więc wynagrodzenie to nie było objęte przedmiotem sporu, podczas gdy z treści pozwu nie wynika, jakich konkretnie prac dotyczyło żądane wynagrodzenie, a Aneks nr (...) wskazywany jest w podstawie żądania.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zarzut niezastosowania art. 138 pun w zw. z art. 73 kpc jest oczywiście chybiony, ponieważ dotyczy pozwanego 1, wobec którego wydany nakaz upominawczy uprawomocnił się z upływem terminu do wniesienia sprzeciwu i którego zaskarżony ostatecznie wyrok nie dotyczy (zastrzeżenie o solidarnej odpowiedzialności obu pozwanych nie czyni pozwanego 1 uczestnikiem późniejszego postępowania w sprawie ani adresatem rozstrzygnięć zawartych w zaskarżonym wyroku).

Nieuzasadnione są także pozostałe zarzuty apelacji. W większości z nich pozwany 2 porusza kwestie szczegółowe, które nawet, jeśli zostały przedstawione przez Sąd Okręgowy nieprecyzyjne, nie mają znaczenia w sprawie.

Istotnym jest, i dowodzi tego protokół obioru z 15.07.2013 r. (k. 36), że wystawiona na jego podstawie w tym samym dniu faktura VAT nr (...) r. obejmuje część ryczałtowego wynagrodzenia należnego powodowi od generalnego wykonawcy z umowy podstawowej.

Wspomniany protokół jednoznacznie obrazuje stan ich rozliczeń oraz zaawansowanie prac na dzień sporządzenia tego i poprzedniego protokołu odbioru

i nieuprawniona jest sugestia, iżby powód domagał się w niniejszym postępowaniu zapłaty wynagrodzenia za prace objęte aneksem, który rzeczywiście nie uzyskał akceptacji inwestora w trybie, którego zachowanie pozwani zastrzegli w umowie

– i to tylko w relacji między nimi – jako warunek jego odpowiedzialności na zasadzie art. 647¹ § 1 pkt 5 kc.

Jeśli więc powód wykonał na rzecz pozwanego 1 roboty odebrane protokołem z 15.07.2013 r. i objęte fakturą z tej samej daty, słusznie uznał Sąd Okręgowy za niewątpliwe roszczenie powoda do pozwanego inwestora o zapłatę należności z tej faktury, co do której nie ma sporu, że nie została zapłacona przez pozwanego 1.

Trafnie ocenił Sąd Okręgowy także zarzut nadużycia prawa przez powoda, który, zdaniem pozwanego 2, miałby współdziałać z pozwanym 1 w celowym opóźnieniu odbioru prac, w zamiarze uwiarygodnienia oświadczeń o stanie rozliczenia tych podmiotów a w efekcie – „wyludzenia” przez pozwanego 1 od pozwanego 2 płatności za roboty, za które ten pierwszy nie rozliczył się z powodem. W żadnym razie nie można przyjąć, iżby dochodzenie przez podwykonawcę wynagrodzenia za roboty budowlane od inwestora przy spełnieniu przesłanek

z art. 647¹ § § 1 i 2 oraz 2 § 4 kc, pozostawało w sprzeczności ze społeczno-gospodarczą funkcją tego roszczenia, skoro norma art. 647¹ § 5 kc, z założenia chroni podwykonawcę i to również wtedy, gdy nierozliczony z nim generalny wykonawca czy wykonawca uzyskał już od inwestora zapłatę za te same roboty.

Przy oczywistej prawdziwości oświadczenia powoda z 30.06.2013 r.

o niezaleganiu wówczas przez pozwanego1 z zapłatą należności z dotąd wystawionych faktur (k. 106) i braku dowodu wspólnego z pozwanym 1 manipulowania terminami zgłoszenia robót do odbioru, samych odbiorów, fakturowania i składania oświadczeń słusznie też wykluczył Sąd Okręgowy sprzeczność żądania powoda z zasadami współzycia społecznego. Trzeba pamiętać, że powód nie był kontrahentem pozwanego 2 i nie wiązały go warunki rozliczeń określone w umowie łączącej pozwanym. Należy też wskazać, że w umowie powoda z pozwanym 1, której treść pozwany 2 znał i akceptował, nie powielono zapisów z umowy pozwanym co do odbiorów i rozliczeń, ani nie zamieszczono postanowienia zobowiązującego powoda do comiesięcznego zgłaszania prac do przejściowych odbiorców i fakturowania, co mogłoby dać pozwanemu 2 asumpt do podejrzeń

o celowe opóźnienie tych czynności. Warto zresztą zauważyć, że w takim wypadku koniecznym byłoby wykazanie, że powód działał w zamiarze skłonienia pozwanego 2 do przedwczesnej płatności na rzecz pozwanego1, a nie w interesie własnym, np. dla zapobieżenia przedwczesnej płatności VAT. Słusznie też podkreślił Sąd Okręgowy, że nie sposób mówić o celowym wprowadzeniu przez powoda pozwanego 2 w błąd co do rzeczywistego stanu zaawansowania prac i rozliczeń powoda z pozwanym 1, skoro w umowie z pozwanym 1 pozwany 2 wprowadził zapisy chroniące go przed podwójną płatnością, a kontrolę ich przestrzegania, w tym weryfikację rzetelności dokumentów, powierzył profesjonalnemu inżynierowi kontraktu. Istotnym jest wreszcie, że z ewentualnych manipulacji, których dopuścił się pozwany 1 i które

są przedmiotem prowadzonego przeciwko niemu śledztwa, nie można wyprowadzać zarzutu nadużycia ustawowego roszczenia przez powoda, pozostającego poza umową łączącą pozwanym, zwłaszcza gdy – jak powiedziano wcześniej – w tej tylko umowie znalazły się zapisy chroniące pozwanego 2 przed podwójną płatnością, której ustawa nie wyklucza. Z tych przyczyn akceptując i przyjmując za własne istotne w sprawie ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego oraz aprobując ich ocenę prawną, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację i po myśli art. 98 kpc orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

MW